

Fullmäktige 24.02.2025 § 20

§ 20

Motion om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning

Beredning och upplysningar:
Pulkkinen Jyrki

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Kaisa Alaviiris m.fl. motion 20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Motionens innehåll

Kaisa Alaviiri och 26 andra ledamöter lämnade 20.5.2024 en motion om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning.

I motionen konstateras att det finns flera orsaker att flytta tillbaka vaktmästartjänsterna till sektorn för fostran och lärande samt under ledning av rektorerna. Dessa orsaker understryker vaktmästarnas viktiga roll i skolgemenskapen och deras inverkan på hur väl det dagliga livet i skolorna fungerar.

1. En integrerad del av skolgemenskapen: Vaktmästarna är en viktig del av skolans gemenskap. Vaktmästarnas arbete är inte begränsat till underhåll av lokaler, utan de har dagligen kontakt med elever, personal och besökare. Denna växelverkan främjar gemenskapen och känslan av trygghet i skolan.

2. Stöder fostringsuppgiften: Vaktmästarna deltar för sin del i skolans fostringsuppgift. De föregår med gott exempel för eleverna, hjälper eleverna att följa skolans regler och bidrar till att upprätthålla ordning och säkerhet. Denna pedagogiska dimension understryker hur viktiga vaktmästarna är i skolans pedagogiska miljö.

3. Kundtjänst och handledning: Vaktmästarna svarar för skolans kundtjänster: de handleder både besökare samt skolans personal och elever. Uppgiften kräver kontinuerliga kontakter med skolans rektor och

övrig personal, så att skolans verksamhet ska kunna utvecklas och förbättras.

4. Säkerhet och ordning: Vaktmästarna ansvarar för säkerheten och ordningen i skolan. De övervakar lokalernas säkerhet, har ansvar för nycklar och meddelar rektorn eller den instans som rektorn utsett om det förekommer brister. Rollen är kritisk för genomförandet av skolans säkerhetspolitik.

5. Tekniskt stöd och underhåll: Vaktmästarna ser till att AV-anordningarna och andra grundläggande undervisningsredskap fungerar. Vaktmästarnas tekniska stöd är nödvändigt för att undervisningen ska fungera smidigt, och de fungerar ofta som en länk mellan de tekniska problemen och dem som löser problemen.

6. Biträdande kontorsuppgifter: Vaktmästarna utför också olika biträdande kontorsuppgifter som stöder skolornas administrativa processer. Denna mångsidiga arbetsbeskrivning förutsätter ett nära samarbete med skolans ledning, och det administrativa stödet från vaktmästarna är viktigt med tanke på skolans dagliga verksamhet.

7. Brand- och räddningsåtgärder: Vaktmästarna deltar i skolans brand- och räddningsåtgärder samt i andra viktiga operativa möten som rektorn bestämmer om. Vaktmästarna har en central roll i hanteringen av nödsituationer och i att säkerhetsprotokollen följs.

Om vaktmästarna flyttas tillbaka till sektorn för fostran och lärande och under ledning av rektorerna skulle detta stärka vaktmästarnas band till skolgemenskapen, förbättra samarbetet och göra skolans verksamhet smidigare. Överföringen skulle stöda vaktmästarnas förmåga att utföra sina uppgifter effektivare och svara på skolgemenskapens behov på ett övergripande sätt.

Svar på motionen

Skolornas vaktmästare koncentrerades 1.8.2012 till det dåvarande affärsverket. Grunderna bakom att vaktmästarnas arbete centraliserades var att effektivisera deras arbete, att förenhetliga uppgiftsbeskrivningarna i de olika objekten, att flytta över vaktmästarna till de team som har ansvar för underhållet i olika objekt, att göra chefsarbetet klarare och att säkerställa att vaktmästarna har likvärdig kompetens. Vid centraliseringen beaktades i synnerhet skolornas behov och hur behoven kan mötas genom utarbetande av serviceavtal. Det kan konstateras att de mål som då ställdes upp för centraliseringen har uppfyllts och verksamheten har harmoniserats.

Genom ett serviceavtal avtalas att skolornas vaktmästartjänster samt receptions- och säkerhetstjänster ska ordnas centraliserat av affärsverket Esbo lokaler (producenten). Tjänsterna produceras i de objekt som sektorn för fostran och lärande (beställaren) definierar två, tre eller fem dagar per vecka.

Skolornas specifika dagsbehov för det kommande läsåret kontrolleras alltid tillsammans på våren. Som bilaga till serviceavtalet finns en servicebeskrivning där vaktmästarnas uppgifter har antecknats. Servicebeskrivningen uppdaterades senast våren 2023 i samarbete mellan affärsverket Esbo lokaler och sektorn för fostran och lärande. Denna servicebeskrivning kan uppdateras alltid vid behov och när situationerna förändras.

Vaktmästarna är en del av teamet för fastighetsunderhåll. I teamet ingår lokalvårdare, fastighetsskötare och vaktmästare. Vaktmästarna

samarbetar också med underhållsexperter och spelar en viktig roll tillsammans med fastighetsskötarna när det gäller att känna till underhållsarbetet när utomstående tjänsteproducenter kommer till objekten för att utföra reparationer. Avsikten är att ytterligare öka detta samarbete och utnyttja de övervakande ögonen i objekten.

Cheferna för vaktmästarna och lokalvårdarna är också chefer inom affärsverket Esbo lokalers lokala organisation, där distrikten leds av en distriktschef.

Vaktmästarna deltar i objekten också i skolornas fostrande uppgift, på samma sätt som lokalvårdarna.

Vaktmästarna utför utöver arbetet som ingår i serviceavtalen också uppgifter av teknisk natur, såsom uppgifter kring säkerhet, hantering av nycklar och fastighetsskötsel. Dessa uppgifter förutsätter att de håller kontakt med affärsverket Esbo lokaler. Med tanke på dessa uppgifter är det motiverat att vaktmästarna placeras i affärsverket Esbo lokaler.

Den interna cirkulationen bland personer som arbetar på affärsverket Esbo lokaler gör det möjligt för dem att flytta från en uppgift till en annan. Det skulle vara svårare att genomföra intern cirkulation om vaktmästartjänsterna placeras i en annan sektor. En fungerande arbetsrotation är viktig med tanke på ledningen av arbetsförmågan hos vaktmästarna och hela serviceproduktionen. Betydelsen av att orka i arbetet framhävs i framtiden på grund av serviceproduktionens åldersstruktur och det är ytterst viktigt att man vid behov kan erbjuda lokalvårdare och fastighetsskötare fysiskt lättare arbete i vaktmästarrollen, om deras kompetens och motivation möjliggör det.

En del av vaktmästarnas uppgifter vid skolor är inte heltidsarbete, vilket innebär att en person utöver vaktmästarens uppgifter också kan sköta andra uppgifter som affärsverket Esbo lokaler erbjuder, till exempel uppgifter som lokalvårdare. Detta är kostnadseffektivt för staden och till fördel för de anställda som kan erbjudas heltidsarbete. Det är också svårt att få tillgång till deltidsarbetskraft.

Affärsverket Esbo lokaler har goda förutsättningar att genom mer omfattande resurser hitta vikarier för vaktmästarna och bättre möjligheter att ändra dimensioneringen på tjänster jämfört med enskilda rektorer.

Vaktmästarna är en viktig del av fastighetssäkerheten. Vaktmästarna svarar för den dagliga uppföljningen av kameraövervakningen i objekten och följer också fastighetssäkerheten och säkerheten för dem som är i skolan. De har direkt kontakt med affärsverket Esbo lokalers säkerhetsexperter inom olika områden och vet som en del av organisationen vem de ska kontakta. Samarbetet med brand- och räddningsväsendet är viktigt med tanke på person- och fastighetssäkerheten. För vaktmästare ordnas centraliserade utbildningar om arbetet i skolorna tillåter det. I regel utnyttjas semestertiderna för detta.

Ur affärsverkets synvinkel är synergien mellan vaktmästararbete och andra tjänster som affärsverket producerar så stora att det inte finns något behov av en fortsatt granskning av var vaktmästarna ska placeras. Den centraliserade modellen har en klar nytta när det gäller vaktmästarnas arbetshälsa, verksamhetens effektivitet och arbetshandling, fastigheternas säkerhet och fastighetsunderhållet. Med en gemensam organisation av chefer inom servicenädet kan man bäst svara på utmaningarna i vardagen och till exempel göra

vikariearrangemangen smidigare genom att prioritera uppgifter och växla mellan olika roller.

Uppgifterna i anslutning till fastigheter utgör en betydande del av servicebeskrivningen och om vaktmästarna överförs till en annan enhet medför det ett nytt rekryteringsbehov för serviceproduktionen. Antalet nya behövliga vakanser skulle vara 6–8 uppgifter som rör ambulerande uppgifter som anknyter till säkerhetsfrågor.

Om man dock beslutar att göra en fortsatt utredning om återgången till den decentraliserade modellen, ska utredningen genomföras av en utomstående konsult på omfattande nivå med beaktande av Esbo stads alla behov och konsekvenser. Vid den fortsatta beredningen genomförs också en enkät bland vaktmästarna.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 10.2.2025 § 39

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Kaisa Alaviiris m.fl. motion 20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion 27.1.2025 § 4

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Olli Isotalo

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Kaisa Alaviiris m.fl. motion 20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredraganden lade till följande mening i slutet av redogörelsen:

”Vid den fortsatta beredningen genomförs också en enkät bland vaktmästarna.”

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion:
Föredragandens på mötet justerade förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 25.9.2024 § 172

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen om Kaisa Alaviiris och 26 andra fullmäktigeledamöters motion

20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning.

Behandling

Kling lämnade understödd av Walls, Vanhanen och Koski följande förslag till återremiss:

”Nämnden remitterar svaret för ny beredning. Nämnden önskar att man i det nya svaret tydligare tar ställning till de frågor om vaktmästartjänster som lyfts fram i motionen och som är viktiga med tanke på skolans verksamhet. Dessutom önskar nämnden få information om hur mycket man kan spara på kostnaderna för vaktmästartjänster, om rektorerna blir chefer för vaktmästarna. Nämnden önskar också att även rådet för personer med funktionsnedsättning ska ombes yttra sig om synpunkterna hos personer med olika funktionsnedsättningar (bland annat personer med nedsatt rörelseförmåga eller syn- eller hörselskada) om nuläget inom vaktmästartjänsterna och att bedömningen av konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning också ska beaktas i utlåtandet.”

Efter avslutad diskussion frågade ordförande Räf om Klings remissförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det godkänkts enhälligt.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande:
Nämnden beslutade att återremittera ärendet för ny beredning.

Nämnden för fostran och lärande 11.12.2024 § 224

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen om Kaisa Alaviiris och 26 andra fullmäktigeledamöters motion 20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning.

Behandling

Föredragandens ändring i redogörelsen har beaktats i protokollet.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden Svenska rum 12.12.2024 § 102

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen om Kaisa Alaviiris och 26 andra ledamöters motion 20.5.2024 om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt under rektorernas ledning.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Motion att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande och underställt rektorerna
- Espoon vammaisneuvoston lausunto valtuustoaloitteeseen vahtimestaripalveluista
- Nuorisovaltuuston lausunto valtuustoaloitteeseen vahtimestaripalveluista
- Utlåtande om motion om att flytta vaktmästartjänsterna tillbaka till sektorn för fostran och lärande samt underställt rektorerna
- Lausunto valtuustoaloitteeseen vahtimestaripalveluiden siirtämisestä takaisin sivistystoimeen ja rehtoreiden alaisuuteen
- Lausunto valtuustoaloitteeseen vahtimestaripalveluiden siirtämisestä takaisin sivistystoimeen ja rehtoreiden alaisuuteen (palautettu 25.9.2024)

För kännedom